

Roheline kool

ROHELISE KOOLI 7 SAMMU: 3-5

29.09.2025 Zoom

Eeva Kirsipuu-Vadi ja Maris Mägi

tartu
loodus
maja

TOETAB

Tallinn

Ajakava

15:00-16:00

Rohelise kooli sammud

3. Tegevuskava koostamine

4. Õppekavaga sidumine

5. Seire ja hindamine

16:00-16:30

Õppeasutuste kogemused

✓ Pangapealse Lasteaed, Reelika
Lõhmus

✓ Lümanda Põhikool, Liise Kukk

Tallinna Mustjõe Gümnaasium

Tallinna Allika Lasteaed

Programmi kolm alustala

Fookusteemad

7-sammuline tegevusjuhis

Roheline lipp

Tallinna Lilleküla Gümnaasium

7-sammuline tegevusjuhis

3. Tegevuskava koostamine

Õppeaastaks kolm fookusteemat

Ajaraam 1-3 aastat

Arengukava osa või lisa

ELURIKKUS
JA LOODUS

MERI JA RANNIK

KLIIMAMUUTUSED

ENERGIA

JÄÄTMED

GLOBAALNE
KODAKONDSUS

ÕUEALA

VESI

TRANSPORT

TOIT

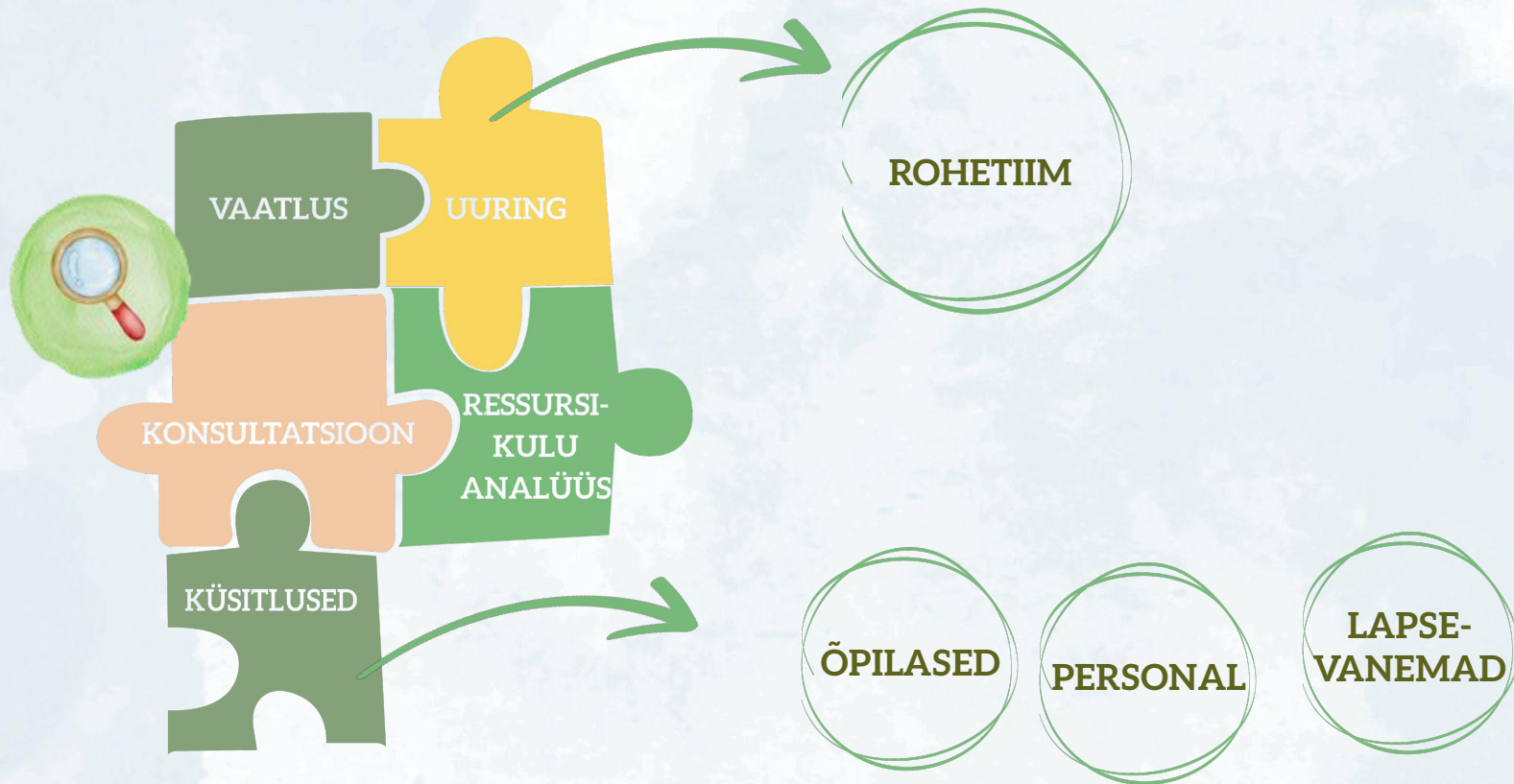

TERVIS JA HEAOLU

PRÜGI

Keskkonnaanalüüs

KESKKONNAANALÜÜS

MILLINE ON PRAEGUNE
OLUKORD?

EESMÄRGID

MIDA ME SOOVIME
SAAVUTADA?

TEGEVUSKAVA

KUIDAS ME SEDA
TEEME?

MIDA ME
ÕPPISIME?

SEIRE

KUIDAS ME TEAME, ET
SEE ÕNNESTUS?

Eesmärk sõnastada tulemusena - soovitud seisundina

Eesmärgi saavutamiseks vajalikud tegevused

Tegevuste kestus või tähtaeg

Läbiviijad ja vastutajad

(Ressursid)

Mõõdikud

Tegevuste sidumine õppekavaga

Õppeasutust terviklikult haaravad sündmused

EESMÄRGID - SMARTER mudel

S (*specific*) - **konkreetne**. Mida me täpselt saavutada tahame? Kui palju?

M (*measurable*) - **mõõdetav**. Kuidas me saame mõõta selle eesmärgi saavutatust? Milliseid muutusi me võime täheldada?

A (*achievable*) - **saavutatav**. Midagi realistlikku – alusta väikeste tegudega ja mine sealt edasi!

R (*relevant*) - **asjakohane**. Milline on praegune olukord? Mis peab muutuma? Kas see tegevus aitab muutusele kaasa?

T (*time-bound*) - **ajaliselt määratletud**. Kui palju me vajame selle jaoks aega? Millal me selle järgmine kord üle vaatame?

E (*educational*) - **hariduslik**. Milliseid õpitulemusi saame selle tegevuse kaudu saavutada?

R (*responsive*) - **reageeriv**. Kuidas me oma tegevuskava katsetades ja õppides kohandame? Kas seirame regulaarselt tegevuste elluviimist ja täiendame vastavalt vajadusele tegevuskava?

EESMÄRK		Sihtrühm	Möödik	Eestvedaja(d)	Aeg/ Kestus	Hindamine
Tegevus	Tegevuse täpsustus					
ÄTMED JA PRÜGI (2022/2023)						
Saaremaa Gümnaasium Maailmakoristuspäevale no.1	Saaremaa Gümnaasiumi õpilastele ja õpetajatele tehakse üleskutse osaleda Maailmakoristuspäeva raames kogukonda abistavas prügikorjanduses	Kõik õpilased, õpetajad, töötajad, vabatahtlikud	SG on osalenud Maailmakoristuspäeval no.1	õp. Agnes Heinla	September 2022	
"Teeme ära" ehk Maailmakoristuspäev no.2	Saaremaa Gümnaasiumi õpilastele ja õpetajatele tehakse üleskutse osaleda Maailmakoristuspäeva raames kogukonda abistavas prügikorjanduses	Kõik õpilased, õpetajad, töötajad, vabatahtlikud	SG on osalenud Maailmakoristuspäeval no.2	õp. Agnes Heinla	Mai 2023	
Tühjendada pidevalt taarakaste	Taarakastide pidev tühjendamine	RK grupp	Taarakastid on kasutatavad	õp. Agnes Heinla	Pidev	
Alumiiniumkastile uus silt	Meie alumiiniumkastike vajab uut silti	RK grupp	Kastikesel on uus silt	RK grupp	Sügis 2022	
Õpetajatele ebaõnnestunud paljunduste kast (eelmine eemaldati?)	Kasti paigaldamine, kuhu kogutakse ebaõnnestunud paljundused, printimised, mida saab taaskasutada märkmepaberiks, puhtale poolele töö kirjutamiseks vms.	Õpetajad	Õpetajate tuppa on lisatud paljunduste kast	Õpetajad	Sügis 2022	
Loeng "Tekstiili keskkonnamõjust ja taaskasutusest"	5. tunnil esineb auditooriumis õpilastele Anna-Kristiina Vellendi loenguga, mis rääkib tekstiili keskkonnamõjust ja taaskasutusest.	G2 õpilased	Loeng on toimunud	õp. Agnes Heinla ja RK grupp	veebruar 2023	
Taaskasutuse teemaline maailmakohvik	Uute mõtete ja ideede arutamiseks	G2 õpilased	Toimunud on	õp. Agnes Heinla, õpetajad ja RK	veebruar 2023	

Saaremaa Gümnaasiumi tegevuskava

Rakvere Rohuaia LA (uus nimi Rakvere Linna Lasteaed)

Tegevuskava üldisel vormil, st jaotuses eestvedamine ja juhtimine, ressursside juhtimine jne

Koostöö huvigruppidega				
Eesmärk	Tegevus (kuidas)		Vastutaja	Tähtaeg
Usalduslikkusel, info vahetamisel ja koostööl põhinev partnerlus vanemate, lasteaia personali ja kogukonnaga. Rakveres teatakse, et siin on Roheline lasteaed	1.	Rentnike teavitus jäätmete sorteerimise kohta (panditaara, pakendid, biojätmed) ja ühekordsete nõude mittekasutamisest.	Majandusjuhataja	September
	2.	Kirbukas lasteriiete, mängu- ja sporditarvete ostmiseks, müümiseks ja vahetamiseks. Kogukonna teavitamine. Mänguasjavahetus.	Töörühma juht	Oktoober
	3.	Üle-Euroopalise jäätmetekke vähendamise nädala tähistamine koostöös peredega.	Õppealajuhataja	November
	4.	Aatriumi jõulupuu ehtimine taaskasutatavate materjalidega, koostöös laste ja vanematega.	Õppealajuhataja	November
	5.	Igas rühmas on kogumiskast alumiiniumist küünlaümbriste jaoks. Aatriumis on kogumiskast väikeelektroonika kogumiseks. Märtsi lõpus kogutakse küünlaümbrised rühmadest kokku ja toimetatakse metalli kokkuostu. Võistlemist ei toimu, see on vanematele võimalus looduse hoidmiseks	Õppealajuhataja	November-märts

Tarvast Lasteaed

NÄIDE								
TEEMA: Tervis ja heaolu (Kärstna maja)								
Olukord	Eesmärk (mida tahame saavutada)	Tegevus	Periood / tähtaeg	Ressurss	Indikaator(id)	Vastutajad / elluviijad	Märkmed	TÄITMINE ja TULEMUSED
Lapsed on toidu suhtes valivad	Lapsed julgeksid proovida uusi toite. Et kokad ei toodaks toitu prügikasti.	Oleme sõlminud lastega kokkuleppe, et proovivad vähemalt ühe ampsu igast toidust. Oleme lastele loonud võimaluse kasvatada mõnda köögivilja ise. Tutvustame toidu teekonda lauale läbi päris kogemuste.	Igapäevane protsess Väikesel rühmal on 1x kuus kokandustegevus. Rühmadel on teemanädalad (leivanädal, piimanädal, veenädal jne)			Rühmapersonal ja köök		

Õpilaste teadlikkus ja võimalused
jäätmete liigiti kogumiseks on paranenud

Jäätmete
sorteerimiskastide
paigutamine kooli

Prügihundi
koolitus

Õppekäik jäätmejaama/
jäätmekäitlusettevõttesse

Mihklilaadal juhendavad
jäätmete sorteerimist
õpilased

Prügipatrull, kes kontrollib,
kas on õigesti kogutud

PRÜGI

Tegevuskava näidis

Liigume MIDA? küsimusest ...

Tegevus:

lindudele
söögimajade
soetamine,
paigaldamine

Mõõtmine/ indikaator:

paigaldatud
söögimajade arv

Tulemus:

Meil on varasemast
rohkem lindude
söögimaju

Mida me õppisime?

... küsimuse MIKS? juurde

Eesmärk:

Lindude elurikkuse
toetamine ja
suurendamine
talvisel ajal

Tegevus:

lindude
söögimajade
soetamine,
paigaldamine

Mõõtmine/ Indikaator:

Uurida lindude liike,
arvukust enne ja pärast.
Linnuliikide kohta
õppimine

Tulemus:

Oleme näinud rohkem
linde, aga ainult teatud
asukohaga linnumajades.
Vaadata üle toitmine ja
teatud majade asukohad

EESMÄRK

1.1 Kooli/lasteaia õpilased/lapsed söövad rohkem kodumaist aedvilja

OSALEJATE ETTEPANEKUD

TERVIS JA HEAOLU

TOIT

NÄIDE Rakvere Kungla Lasteaia tegevuskavast (nüüd Rakvere Linna LA, Kungla maja)

ÜLDEESMÄRK

1. Keskkonda väärtustava hoiaku ja käitumise kujundamine lastel ja töötajatel
2. Lapsevanemate keskkonnaalase teadlikkuse tõstmine

Alaesmärk: Lastevanemate ja laste teadlikkuse tõstmine õiglasest kaubanduse ja selle märgistest

TEEMA Toit

TEGEVUSE näide: Õiglase kaubanduse nädal

- rühmaõpetaja: Mondo/Jussi vm multikad, õiglase kaubanduse logoga tutvumine
- pere otsib koos lapsega poes märke toidult, pildistada + saata rühma

AEG: 23.-27.10. 2023

VASTUTAJA: TERK töörühm, rühmaõpetajad

MÕÕDIK: osalejate arv (lapsed-vanemad)

SOOVITUS

Lisage tegevuskavasse lisaks aasta teemade tegevustele ka rohekooli programliga seotud üldised tegevused:

- rohetiimi koosolekud
- keskkonnaanalüüsi, sh küsitlused ja ressursikulude analüüs, ettevalmistus ja läbiviimine
- tegevuskava koostamine ja seire
- keskkonnapõhimõtete koostamine ja seire
- osalemine veebinaridel, seminaridel
- õppeasutuse personali keskkonnavalased sise- ja väliskoolitused (vastavalt vajadusele)
- rohelipu taotlemine (või I aastal peale rohelipu saamist vahearuanne)

7-sammuline tegevusjuhis

3. Õppekavaga sidumine

Koolieelse lasteasutuse riiklikus õppekavas § 16 teiste seas teema *Mina ja keskkond*

Põhikooli riiklikus õppekavas § 14 läbivate teemade hulgas *Keskkond ja jätkusuutlik areng*

Gümnaasiumi riiklikus õppekavas § 10 läbivate teemade hulgas *Keskkond ja jätkusuutlik areng*

ROHELISE KOOLI TEEMADE LÕIMING ÕPPETÖÖSSE

Õppeained,
projektid,
kampaaniad,
loov- ja uurimistööd
õppeasutuse traditsioonilised üritused

TERVIKLIKKUS

Keskkonnateemad on lõimitud kõigisse õppeainetesse ja õppeasutuse tegevustesse.

Rohelise kooli teemade käsitlemine koolis ja lasteaias

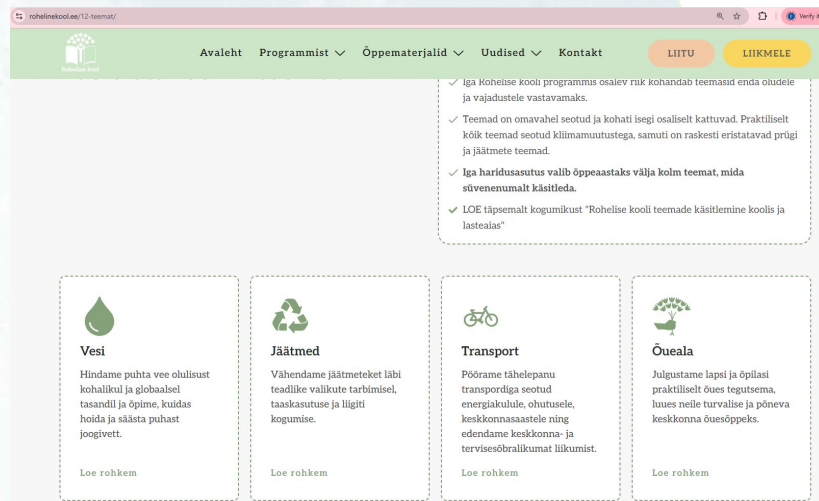

HÄID NÄITEID TEGEVUSTEST PROGRAMMIS „ROHELINE KOOL“

Roheline kool

2023

Õppekäigud ja õppeprogrammid

Tallinna Kadaka Lasteaed

Paldiski LA Naerulind

Aste Põhikool

Õppeained

Kool	Õppeained	Tegevused
Vasalemma Kool	Informaatika, kodundus, eesti keel, matemaatika, geograafia	Kodunduse tundides - kuidas saaksid toidujäätmeid Vähendada: mõisted ja teadmised, e-poe ostukorv
Mõniste Kool	Tehnoloogiaõpetus, käsitöö (teemad: energia, kliimamuutused)	Erinevad mängud pikapäevarühma. Mängud on taaskasutatavad ja kestavad aastaid.
Laupa Põhikool	Loodusained matemaatika informaatika kodundus inimeseõpetus	Nutikasvuhoonest saadakse koolilõunale täiendust. Samas saavad õpilased jälgida seemnest võrse kasvamise protsessi.

Õppeained

Illuka Kool

Pelguranna Lasteaed

Tartu Rahvusvaheline Kool

Traditsioonilised üritused

Luunja LA Midrimaa

Kohtla-Järve LA Kirju-Mirju

LA Kullatera

Kõpu Põhikooli Lasteaed

Kampaaniad

Kohila Gümnaasium

Tartu Forseliuse Kool

Montessori Kool

Kampaaniad

Muud tegevused

Haabersti Vene Gümnaasium

Tartu LA Ristikhein

Lümanda Põhikool

LOOV- JA UURIMISTÖÖD

Loovtööd Paldiski Ühisgümnaasiumis

„Kooliümbrose taimede määramine” – 7. klassi tüdrukud kaardistasid, pildistasid ja määrasid taimed, koostasid infotahvliid ja nende põhjal töölehed.

Loovtöö Jüri Gümnaasiumis

8.klassi loovtöö - prügi sorteerimise mäng, Mäng on väga suureks abiliseks prügisorteerimise ja jäätmete teema õpetamiseks õpetajatele.

Loovtöö Sakala Eragümnaasiumis

11.kl õpilane Polina Andrejeva tegi uurimistöö « Päikesepaneelide kasutamise võimalused Sakala Eragümnaasiumis elektrienergia saamiseks».

7-sammuline tegevusjuhis

REGULAARSUS

Tegevuskava täitmine
Keskkonnaanalüüs

HINDAMINE

Kas püstitatud eesmärgid said täidetud?
Kas valitud meetodid ja tegevused sobisid?
Millised valdkonnad vajavad pikemaajalist tähelepanu?

VAHEARUANNE

Peale 1. Rohelise lipu saamist, järgmisel õppeaastal

Lasteaed Neeme Mudila
keskkonnaülevaatus
2020/2024

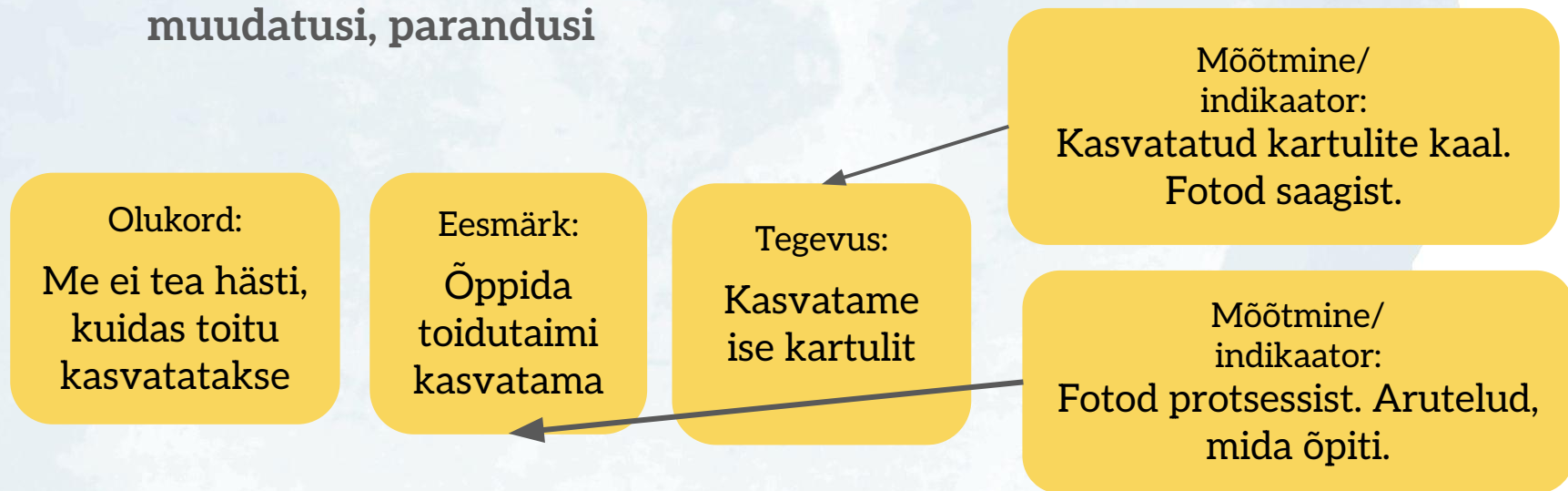

	Kasutusel, sobiv variant
	Kasutusel mõnikord
	Katsetamine, ei sobinud
	Vajab rohkem propageerimist
	Kavatsete proovida, katsetusküsimus

Info, teavitamine ja kaasamine	Tegevus	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
	Rühma ja kogu maja puudutava info on kajastatud seadil				
	Tasbe edastamine toimub paralleelselt ka kodulehe www.neememudila.ee kaudu				
	Elis.ee keskkonna kaudu informeerime oma töötajaid ja meie maja lapsevanemaid				

SOOVITUSED:

1. **Keskenduge eesmärgile, mitte kitsalt tegevusele**
2. **Võrrelge esialgse olukorraga - milline on muutus?**
3. **Seirake tegevusi jooksvalt - see annab võimaluse teha muudatusi, parandusi**

MÕTTEHARJUTUS

Olukord:

Putukahotell tundub
tühi, putukate
elurikkus ei ole
suurenenud

Eesmärk:

Suurendada
putukate,
selgrootute
elurikkust

Tegevus:

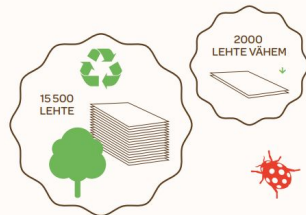
Mõõtmise/
indikaator:

Mõõtmise/
indikaator:

Paberikasutus

Kasutame oma töös palju taaskasutusmaterjali, sh trükkimise järele. Ostame ainult vanapaberist tehtud kontoripaberit. 2023. a kasutasime 17 500 lehte paberit, 2024. a 15 500 lehte.

• Paberikasutuse arvestuses on nii kontori- kui õppetöö paberikasutus.

Tartu loodusmaja keskkonnanaruanne 2024

Tartu loodusmaja – teevit looduse juurde!

Ostud ja hanked

Kohvimasin kasutatakse 16 kg digilise kaubanduse ja mahemärgisega kohviuue.
+ 2023. a 20 kg

Uute arvutite hankimise asemel remontisime kaks suurt kahjustustega sülearvutit.

Koristusvahenditest on keskkonnamärgisega 81%.

+ 2023. a 35 pakki

• Kohvimasinat kasutavad ainult töötajad.

Tartu loodusmaja keskkonnanaruanne 2024

Tartu loodusmaja – teevit looduse juurde!

Elurikkuse hoidmine

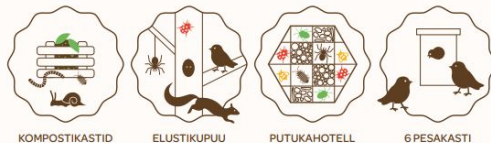
Kompenseerime oma keskkonnamõju loodusmaja pargialal elurikkuse hoidmisega ning oma igapäevase tegevusega loodusariduse jagamisel ning keskkonnateadlikkuse suurendamisel.

Me ei kasuta mineraalväetisi pargis ega talveaias

Hoiame niitmata alasid, et hoida pisikest elurikkust

Oleme loonud elupaigad elurikkuse hoidmiseks

Linde meie pargialal 11 a jooksul

Imetajad, kelle tegevusjälgi leidub

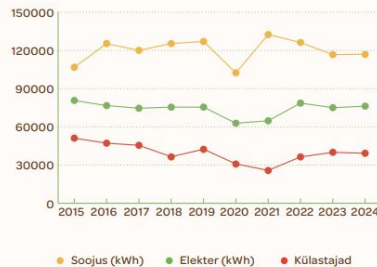

• Elurikkuse hoidmisel panustavad nii töötajad kui huvilised õpilased ja kasutatakse kogukonda.

Tartu loodusmaja keskkonnanaruanne 2024

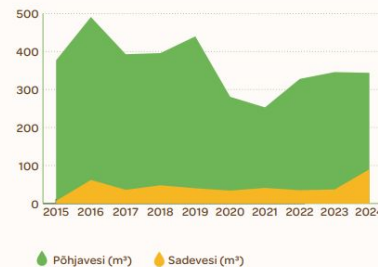
Tartu loodusmaja – teevit looduse juurde!

Ressursikasutus

• Ressursikasutuse ja keskkonnamõju arvutamisel on arvestatud kokku töötajate, õpilaste ja külastajate tarbeks kasutatud elektri- ja soojusenergia ning veekulu.

Tartu loodusmaja keskkonnanaruanne 2024

Tartu loodusmaja – teevit looduse juurde!

Koolitused

- Lühikoolitus veebis “Rohelise kooli 7 sammu - kust ja kuidas alustada?” 6 okt. 2025 - sammud 6 ja 7:
Teavitamine ja kaasamine, keskkonnapõhimõtted
- Rohelise kooli programm alustavale lasteaiale 29.okt 2025 Tartu loodusmajas
- Rohelise kooli programm alustavale koolile 30.okt 2025 Tartu loodusmajas

Seminarid, veebinarid

Korraldame võrgustikule seminare õppeasutustes kohapeal üle Eesti ja veebis.

2025/26 õ.a tulemas:

- Mulla tervise ja elurikkuse teemalised kontaktseminarid: 14. okt Pärnus, 20. okt Tallinnas, 28. okt Tartus ja 3. nov Rakveres
- Kogemuste vahetamise veebinarid ZOOMis (eraldi koolidele ja lasteaedadele) teemadel: õueala, elurikkus ja loodus, heaolu ja tervis.

Maris Mägi

Koolide koordinaator ja
kommunikatsioonispetsialist

[maris.magi@
tartuloodusmaja.ee](mailto:maris.magi@tartuloodusmaja.ee)

515 2884

Eeva Kirsipuu-Vadi

Lasteaedade ja koolituste
koordinaator

[eeva.kirsipuu-vadi@
tartuloodusmaja.ee](mailto:eeva.kirsipuu-vadi@tartuloodusmaja.ee)

521 3881

Kontakt

www.rohelinekool.ee

FB: Rohelise kooli
programm Eestis

IG: rohelinekool

rohelinekool@tartuloodusmaja.ee

Rohelise kooli programmi toetajad

TOETAB

Tallinn

päru